

შეშინება

ქუთაისის ლ. მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

მკირე
სცენა

მცირე სცენა

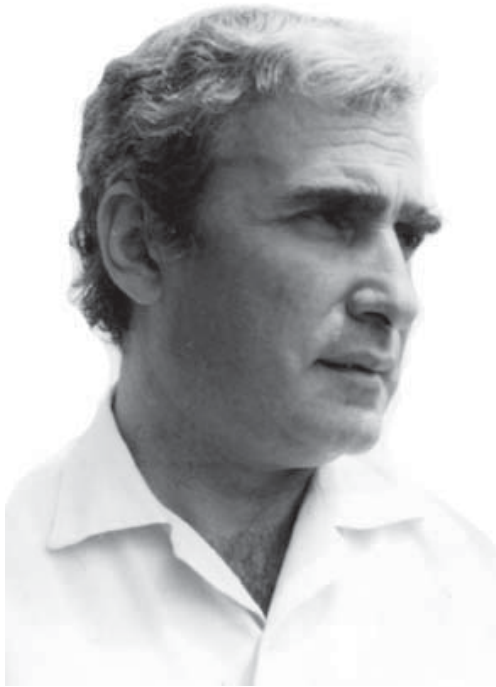
ნოდარ დუმბაძე

დიდრო

დაამუშავა რეჟისორად: გიორგი სინარულიძე

თორნიკე მარჯანიშვილი

ქვეყანა, რომელსაც ჩვენი თაობა თავის დროზე გადმოგცემთ და ჩაგაბარებთ, მაღალგუმბათიან ტაძრად უნდა აქციოთ, რათა თქვენ შემდეგ მოსულმა თქვენმავე შთამომავალმა და გუთნისდემამ მოკრძალებით მოიხადოს ქუდი ამ ტაძრის წინაშე და მოწიწებით დაწვეოს მის მაღალ სამრეკლოზე თქვენ მიერ ოფლითა და ტანჯვით ატანილი მომავლის ზარი.

ნოდარ დუმბაძე

სინდისი გარკვეულწილად ზნეობაა. ადამიანში სინდისი შეიძლება გაღვივდეს. მე ყურადღებით ვუკვირდები ადამიანებს, ვეძებ მათში სინათლეს, სიმართლეს, რაც შემდგომ ჩემი გმირების დვრიტად იქცევა. დარწმუნებული ვარ, ასეთი ადამიანების გარეშე კაცობრიობა აქამდე ვერ მოაღწევდა, ხოლო თუ მოაღწევდა, რამდენიმე „სოდომი და გომორი“ იქნებოდა საჭირო.

მოდიდებული წყალი არ შეიძლება აიმიღვრეს. მაგრამ დრო გადის, ყველაფერი თავის ადგილს უბრუნდება, წყალი იშმინდება და გამჭვირვალედ ჩნდება ის სუფთა ქვიშა, რომელზეც ხალხი ბრძნულად ამბობს: „წყალნი წავლენ და წამოვლენ, ქვიშანი დარჩებიანო...“

და მართალი იყო დიდი პოეტი დავით გურამიშვილი, როცა ამბობდა: „ბედი მას ჰქვია, ვინაც რომ არ მოკვდა, სულით ცხონდაო.“

ნოდარ დუმბაძე

20 წლის შემდეგ

● 2007-2008 წლების სეზონის მიწურულს მესხიშვილის თეატრი ისევ პრემიერისთვის ემზადება. ამ ერთი წლის მანძილზე, მცირე სცენაზე განხორციელებული სამი წარმატებული სპექტაკლის შემდეგ, ეს უკვე მეოთხე პრემიერაა.

რაზე გაკეთდა ამჯერად არჩევანი?

— 2008 წელი ბატონ ნოდარ დუმბაძის საიუბილეო წელია. ბუნებრივია, თეატრი გვერდს ვერ აუვლიდა ამხელა მნიშვნელობის მოვლენას და გადაწყვეტიტად არჩევანი გაგვეკეთებინა მის ერთ-ერთ შესანიშნავ მოთხრობაზე „დიდრო“. მაგრამ მე და ინსცენირების ავტორი, ბატონი თორნიკე მარჯანიშვილი, მხოლოდ ამ ნაწარმოებით არ შემოვიფარგლეთ; ავიღეთ სცენები სხვადასხვა ნოველიდან, რომანიდან და შევკარით პიესა, რომლის ძირითადი ქარგა არის „დიდრო“. სპექტაკლსაც დავარქვით „დიდრო“.

● რატომ მაინც და მაინც „დიდრო“?

— გამომდინარე სათქმელიდან, ფორმიდან, იმ სივრციდან, სადაც ეს სპექტაკლი უნდა დაიდგას, ჩავთვალეთ, რომ „დიდრო“ ყველაზე კარგად ესმაურებოდა ჩვენს ჩანაფიქრს, იმ გადაწყვეტას, რომელიც ერთად გვქონდა გააზრებული.

მე და თორნიკე ბატონი მიშა თუმანიშვილის სტუდენტები ვიყავით, ჯგუფები. 20 წლის წინ ბა-

ტონმა მიშამ ჩვენთან, რეჟისორებთან დადგა დუმბაძე. ჩვენ, როგორც მსახიობები, ვმონაწილეობდით ამ სპექტაკლში. უკვე დიდი ხანია ერთად მოვდივართ და აქ, თეატრში, სადაც უკვე ერთად ვმოღვაწეობთ, თორნიკეს გაუჩნდა იდეა ერთობლივად გაგვეკეთებინა სპექტაკლი და ამ ფორმით შევხშიანებოდით ჩვენს სტუდენტობას, ჩვენი პედაგოგის ხსოვნას. მითუმეტეს, რომ დუმბაძის 80 წლის იუბილეა. ბატონი მიშა გვეუბნებოდა: დუმბაძის გმირები, სცენები, საყველპურო ლექსიკა, ამბავი, რომელსაც გვთავაზობს ძალიან ყოფითია, მაგრამ მიუხედავად ამისა, მისი პერსონაჟები მხატვრული სახეებია, ზეანეული, ამაღლებული და იდეალური, რომლებიც მთვარესთან, მზესთან თავისუფლად ადიან და საუბრობენ. ეს უკვე თავისთავად იყო ხერხი, გასაღები, მა-

შინ, როცა ჩვენ „მე, ბეზია, ილიკო და ილარიონზე“ ვმუშაობდით. ამიტომ გადავწყვეტიტად ის ფორმა და ხერხი, რომელსაც ბატონი მიშა გვთავაზობდა ამჯერადაც გამოგვეყენებინა. ამ შემთხვევაში „დიდრო“ პასუხობდა ჩვენს მიერ დასმულ ყველა შეკითხვას. მთავარი გადანწყვეტაში, რომელზეც მე და თორნიკე შევთანხმდით, იყო ის, რომ სცენაზე უნდა გვექონოდა ერთი დიდი გოდორი, რომელიც უნდა წაიღოს დიდრომ. ამ გოდორით მას არა მარტო 141 კგ ჩაი მიაქვს, არამედ მასში თავმოყრილი ცოდვები, ადამიანთა ნაცოდვილარი, რომელსაც დიდრო თავის თავზე სწევს და მარტო ეზიდება. ამ დროს ეს არის ადამიანი, რომელიც თავისუფლად ელაპარაკება ხაზარულას, ჩიტებს, მამლებს... აი, ეს ფორმა ავირჩიეთ ჩვენ და ამ სახით ვთავაზობთ მაყურებელს დიდროს,

რომელსაც სპექტაკლში ზვიად სვანაძე თამაშობს, ბატონ ერემო სვანაძის შვილი. ძალიან კარგი მსახიობი, ძალიან კარგი კაცი, დიდროსავით სუფთა ადამიანი.

● თქვენ სპექტაკლის ფორმა მცირე სცენის მასშტაბებში გაქვთ გააზრებული. ეს სხვა სპეციფი-

თხით წარმოაჩინოთ და თქვენი თვალთახედვით შესთავაზოთ მაყურებელს.

— რამდენიმე ადამიანი მყავს ცხოვრებაში, რომლებიც არიან ჩემი აღმზრდელები. ვგულისხმობ ბაბუაჩემს, მამაჩემს, დედაჩემს და ერთ-ერთი ასეთ ადამიანებს შორის არის

კი, ერთ-ერთი აფხაზი, საშინელ ლექსს ქართველებზე ასე ამთავრებს:

„მაგრამ ბოლომდე მაინც ვერ გწირავთ, რადგან რა ვუყო ნოდარ დუმბაძესო“. გული მწყდება, როცა მასზე როგორც ეთნიკურ, ერთ-ერთი კუთხის მწერალზე საუბრობენ. ხშირად მომ-

20 წლის შემდეგ

კაა. როგორ მოარგეთ მის მოთხოვნებს თქვენი იდეური ჩანაფიქრის გასაღები?

— ყველა სივრცე გადაწყვეტას და მისთვის შესაფერის სერსებს ითხოვს. მცირე სცენაზე არ შეიძლება ის, რისი გაკეთებაც შესაძლებელია დიდ სცენაზე. მოცემული გარემოება თვითონ გკარნახობს ფორმას. ამიტომ ჩვენ დუმბაძე ჩავიფიქრეთ სწორედ ამ სახით; აქ თამაშის სერიც სულ სხვაა, სხვა მოთხოვნაა, სხვა სირთულეები. მაყურებელი ფაქტიურად სცენაზევე გიზის. რეპეტიციებზე მსახიობებს ვეუბნები, რომ აქ მცირედი ტყუილიც დაუშვებელია. საერთოდ დუმბაძესთან ტყუილი ყოველად დაუშვებელია და არც მაყურებელი არ გაპატიებს, თუნდაც პატარა სიყალბეს.

● დუმბაძისეული პერსონაჟების ყოფითობა, ლექსიკა, მხატვრული სახეების გამორჩეულობა მთლიანობაში მისივე განუმეორებელი კოლორიტულობის განმაპირობებელია. ეს ერთ-ერთი კონტექსტია, მაგრამ თქვენი პროფესია სწორედ იმითაა საინტერესო, რომ საშუალებას გაძლევთ მწერალი და ნაწარმოები თქვენთვის საგულისხმო კუ-

ნოდარ დუმბაძე. მე მის ესთეტიკაზე, მის ლიტერატურაზე ვარ გაზრდილი. მაგრამ მიმაჩნია, რომ ერში მისადმი უდიდესი სიყვარულის მიუხედავად, და არა მარტო საქართველოში, ის იმდენად ღრმად არ არის გააზრებული, რა ფილოსოფია, რა სიღრმეები და სიმბოლოებიც არის მის ყველა ნაწარმოებში.

ამას წინათ, როცა „ბამბაზიის სამოთხეზე“ ვმუშაობდი, მომიტანეს აფხაზი პოეტების ლექსები, რომლებიც გამოირჩევიან საშინელი აგრესიულობით ქართველი ადამიანების და საქართველოს მიმართ. იქაც

სვლია კამათი კოლეგებთან, პროფესიონალებთან, მწერლებთან, როცა უბრალოდ, ანეკდოტის დონეზე, ზედაპირულად უყურებენ ამ მოაზროვნეს, უდიდეს ფილოსოფოსს, ძალიან დიდ მწერალს. ნებისმიერი მისი რომანი თუ ნოველა, არის შედეგრი, გაჯერებული ღრმა სიმბოლიზმით და ფილოსოფიით. ნოდარ დუმბაძე ჭეშმარიტად 21-ე საუკუნის ავტორია. როცა ცხოვრობდა და დადიოდა მისი თაობა, მისი წრე, მეგობრები, პირისპირ ვერ აღიქვამდნენ მის სიდიადეს. გავა დრო, გავა წლები და კიდევ უფრო ➡

დააფასებენ მის მნიშვნელობას. ნოდარ დუმბაძე მეტრია ქართულ მწერლობაში. მოვა დრო და ჩვენი შვილების თაობა ცოტა სხვანაირად წაიკითხავს მას და მიხვდება, რამხელა მწერალი გვყავს მისი სახით.

● ნოდარ დუმბაძე უყვართ და მთელი საქართველო ეხმარება მისი 80 წლის იუბილეს. საიუბილეო წიგნებიც გამოიცა. ხომ არ ელოდებით განსაყუთრებულ სტუმრებს პრემიერაზე?

— აუცილებლად. ველოდებით მისი ოჯახის წევრებს, მწერლებს. გული მწყდება, რადგან პირველი წელია, როცა 14 ივლისს ვერ მივედი მის საფლავზე. ამ დღეს მე და ჩემი მეგობრები ავლნიშნავთ, როგორც ჩვენი ოჯახის წევრის, უახლოესი ადამიანის დაბადების დღეს. მართალია, ამჯერად თბილისში ჩასვლა ვერ მოვახერხე, რადგან 14-დან 17 ივლისამდე ქუთაისს რუსთაველის და სოსუმის თეატრები სტუმრობდნენ გასტროლებით, მაგრამ აქ მაინც ავლნიშნე. ეს არ არის ჩემთვის პატარა მოვლენა, რადგან ნოდარ დუმბაძე არის ჩემი პედაგოგი, ჩემი იდეა-

ლი, ჩემი მსოფლმხედველობის და ესთეტიკის ერთ-ერთი ჩამომყალიბებელი ადამიანი, რომელიც ძალიან მიყვარს, დიდ პატივს ვცემ და რამდენიც არ უნდა ვილაპარაკო, სიტყვებით მაინც ვერ გადმოვცემ, თუ რა და ვინ არის ის ჩემთვის.

● შემოქმედებითი ჯგუფის შესახებ რას გვეტყვით. ვინ არიან ამჯერად თქვენი თანამოაზრეები?

— უკვე გითხარი, რომ სპექტაკლი თორნიკე მარჯანიშვილთან ერთად ჩავიფიქრე. მუსიკალურად სპექტაკლს ბატონი გომარ სიხარულიძე აფორმებს. მისი და დუმბაძის მეგობრობაზე და ურთიერთობაზე ბევრი თქმულა და ბევრიც არ თქმულა. მამისგან არაერთი საინტერესო ამბავი მაქვს გაგონილი. სწორედ მოყოლილი და გადახდენილი ისტორიებით ყალიბდებოდა ჩემში ეს განსაკუთრებული სიყვარული. ამიტომ, როცა გავაცანი იდეა და შევთავაზე სპექტაკლზე მუშაობა, ბუნებრივია, ძალიან გაუხარდა.

მხატვარი არის მამუკა ტყეშელაშვილი. მან ძალიან თბილი და კოლორიტული დეკორაცია მოიტანა, რომელიც შესაფერის ატმოსფეროს ქმნის. მაგრამ მთავარი ამ დეკორაციაში არის მაინც გოდორი, რომელიც ბოლოს ცოდვებს იტევს და ამ ცოდვე-

ბის აწევამ დასცა სწორედ დიდრო.

სპექტაკლში თერთმეტი მსახიობია დაკავებული. აქედან ერთი არაპროფესიონალი, ასაკით პატარა, სულხან მარჯანიშვილი, თორნიკე მარჯანიშვილის შვილი. დანარჩენი ათი მსახივრის თეატრის მსახიობები არიან.

● ანუ, ეს იქნება დუმბაძე, იუმორი, სიმბოლიკა და იდეის ორიგინალური გადაწყვეტა...

— კარგია თუ ასე იქნება, მაგრამ ეს არ იქნება დუმბაძე მთლად ჩემეული გაზრდებით. მე და თორნიკე ამ სპექტაკლით ჩვენივე სტუდენტობა გავისხენეთ. ერთად ვიმუშავეთ, შეიძლება ითქვას, რომ ის ოცი წლის წინანდელი ხერხები გამოვიყენეთ, როცა მე — ილიკო და თორნიკე — ილარიონი ბატონ მიშასთან და მეგობრებთან ერთად საკურსო სპექტაკლს ვაკეთებდით. ახალს, განსაკუთრებულს და ორიგინალურს, ხერხების თვალსაზრისით, არ გთავაზობთ. ჩვენ ამ ფორმით პატივი მივაგეთ ჩვენი პედაგოგის ხსოვნას. ამავე დროს, ეს იქნება, მაყურებელთან ერთად, ნოდარ დუმბაძის პიროვნების და შემოქმედების მიმართ ჩვენი სიყვარულის და პატივისცემის კიდევ ერთი დასტური და გამოსატყულება.

ქათი
მამუკელაშვილი

მამუკა
ტყეშელაშვილი

ინსცენირების ავტორი - თორნიკე მარჯანიშვილი
დამდგმელი რეჟისორები - ბიორბი სიხარულიძე,
თორნიკე მარჯანიშვილი
კომპოზიტორი - ბომარ სიხარულიძე
მხატვარი - მამუკა ტყეშელაშვილი
რეჟისორის თანაშემწე - მაია კვიმსაძე

ნოდარ დუმბაძე ჩემს ცხოვრებაში ბავშვობაში შემოვიდა პატარა ლექსით მამალზე, თუმცა, მაშინ არც ვიცოდი, ვისი იყო ეს ლექსი და ვინ იყო ნოდარ დუმბაძე.

სკოლის დამთავრებისას უკვე წაკითხული მქონდა მისი სამი რომანი, — „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“, „მე ვხედავ მზეს“ და „მზიანი ღამე“. სწორედ „მზიანი ღამით“ დაიწყო ჩემი სცენასთან კავშირი, რადგან პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტმა 1979 წლის გაზაფხულზე ამ რომანის ერთ-ერთი თავის — „პარნასის“ დადგმა შევთავაზე სტუდენტურ დღეებზე დეკანატს

დუმბაძე ჩემს ცხოვრებაში

და როგორც ამბობენ, წარმატებითაც გავართვი თავი.

პირველი წარმატებით ფრთებშესხმულმა, მეორე წელს უკვე სრულყოფილი სპექტაკლი — დუმბაძის „დიდროს“ დავდგი სტუდენტურ სცენაზე. სწორედ ეს წელი — 1980 წლის გაზაფხული შეიძლება ჩაითვალოს ჩემი, როგორც რეჟისორის, შემოქმედებითი გზის დასაწყისად. სხვათაშორის ამ ფაქტს, ისევე როგორც დანარჩენ ამბებს, კურიოზის გარეშე არ ჩაუვლია. პრემიერის წინა დღეს, დეკანზე გაკულისებულმა დიდროს როლის შემსრულებელმა სტუდენტმა უარი განაცხადა სპექტაკლში თამაშზე. „დიდროს“ მე ვდგამდი, ინსცენირება ჩემი იყო და როლი, რა თქმა უნდა, ზეპირად ვიცოდი. სასწრაფოდ მომიწია ჩანაცვლება და ამ „სამსახიობო ფეიერვერკის“ შემდეგ, თითქმის მთელი წელი „დიდროს“ ზედმეტსახელით დავდიოდი ინსტიტუტში.

მომდევნო წლის სტუდენტურ დღეებზე დასადგმელი სპექტაკლის იდეაც ნოდარ დუმბაძის და ჩემი ძმის ნაკარნახევი გახლდათ — ახალი გამოქვეყნებული იყო „მარადისობის კანონი“. პირველად იგი „ცისკარში“ დაიბეჭდა და მეც, სწორედ ამ ჟურნალში წავიკითხე დუმბაძის ეს ბრწყინვალე ნაწარმოები. განსაკუთრებით გამაოგნა და შეიძლება ითქვას, სულის სიღრმემდე შემძრა, მზის გარდაცვალების ეპიზოდმა: „მზე უზარმაზარ ვერცხლის საჩეცელზე იწვა და მძიმედ სუნთქავდა...“

ჩემი სულიერი განცდები ქაღალდზე გადავიტანე. საკმაოდ ფილოსოფიური ზღაპარი გამოვიდა, რომელსაც „მზის სითბო“ დავარქვე და 1981 წელს სტუდენტურ დღეებზე, მთელი სერიოზულობით დავდგი პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სცენაზე; მაგრამ ის, რისი მიღწევაც მინდოდა, არ გამოვიდა, რადაც უკმარისობის გრძნობა დამრჩა, ამიტომ ცოტა მოგვიანებით, 1987 წელს, ქუთაისის უნივერსიტეტის, მაშინდელი პედაგოგიური ინსტიტუტის, სცენაზე ვცადე გამეორება. ამჯერად სპექტაკლს მუსიკალური და იუმორისტული დატვირთვა მივეცი და შეიძლება ითქვას, რომ გაამართლა. ეს ჩემი პირველი მცდელობა იყო დამეწერა რამე და ისიც, ნოდარ დუმბაძის სახელს უკავშირდება.

სცენა ძალიან მიყვარდა და ამიტომ მასწავლებელთა სახლთან არსებულ მოზარდ-მაყურებელთა თეატრში აღმოვჩნდი, რომელსაც მაშინ მსახიობი ავთანდილ სახამბერიძე ხელმძღვანელობდა. 1980 წლიდან ვმონაწილეობდი სხვადასხვა წარმოდგენაში. 1981 წელს კი ბატონმა ავთომ „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“ დადგა და მე მამონტა — თვალის ექიმის როლი მომცა. ჩემს სტუდენტურ შემოქმედებით კარიერას მუდამ თან სდევდა კურიოზები, მაგრამ ის, რაც ამ წარმოდგენის დროს მოხდა, ყველა საზღვარს სცილდება. ერთ-ერთ სპექტაკლზე ბეზის როლის შემსრულებელი გოგონა ვერ მოვიდა და მე არც მეტი, არც ნაკლები, მისი ტანსაცმელი, პარიკი გადამაცვეს და რადგან ოღონდ

და მამონტას როლები სხვადასხვა დროს იყო, სცენაზე „შემაგდეს“. მომიტევოს ბატონი ნოდარისა და ქალბატონი სესილიას სულმა ეს კადნიერება, რომელიც ჩემი არაპროფესიონალიზმით იყო განპირობებული. მაგრამ, მაშინ ღრმად მჭეროდა, რომ გამოუვალი სიტუაცია გადავარჩინე.

სტუდენტობის დროს, რადგან ყოველი ჩემი სცენაზე გამოსვლა ნოდარ ღუმბაძის სახელთან იყო დაკავშირებული (ერთხელ მონოლოგად მისი იუმორისტული მოთხრობა „ქელენიც“ კი წავიკითხე), ინსტიტუტში „ღუმბაძისტი“ შემარქვეს და როდესაც, ლითოფონის კულტურის სახლში ბატონი ნოდარის ახალი ნაწარმოების „კუკარაჩას“ განხილვა მოეწყო, სტუდენტობის სახელით სიტყვის სათქმელად, სწორედ მე გამგზავნეს. ჩემს წინ გამომსვლელებმა, იმდენ რამეზე ისაუბრეს, რომ მე ჩემი ნაწევრები და დამენათევი სიტყვა გვერდზე გადავდე და კუკარაჩას სიკვდილის სცენა წავიკითხე მხატვრულად. სხვათაშორის, ყველაზე დიდი ოვაციებიც დავიმსახურე.

ამავე პერიოდში გავიგე, რომ ბატონი ვაჟა ოყრეშიძე აყალიბებდა ახალგაზრდულ თეატრს და ისიც ღუმბაძეს დგამდა. ამჟერად უკვე „ნუ გეშინია დედა“-ში ვითამაშე დადუნას მეგობრის როლი. რეპეტიციები ახლანდელი ხარების ეკლესიის შენობაში ტარდებოდა, მაშინ ეს არავის უკვირდა. მახსოვს, ერთ-ერთი რეპეტიციის დროს, სანდომიანი გარეგნობის, თხელმა, ჭაღარა მოხუცმა შემოაღო კარი, თავაზიანად მოიბოდიშა, საეკლესიო ორღანს მიუჭდა და ააუღერა საოცარი მელიოდა. ეს იყო დაუფიწყარი ხმოვანება და ჰარმონია. დღესაც თითქმის მესმის ის მუსიკა და არაჩვეულებრივი შესრულება...

მოზარდმაყურებელთა თეატრთან და ღუმბაძესთან ურთიერთობა არც პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ გამიწვევია, სწორედ ამ პერიოდში ვმუშაობდი ბეჟანას როლზე „მე ვხედავ მზე“-ში. სამწუხაროდ, სამხედრო სამსახურში გამიწვიეს და ამ საოცნებო როლის თამაში ვეღარ მოვახერხე, თუმცა ბედმა ბოლომდე არ გამწირა და ჯარიდან ორდღიანი მივლინებით ჩამოსული, სწორედ ამ სპექტაკლის ჩვენებას დავემთხვი. რა გამაჩერებდა მაყურებლის როლში?! რაღა თქმა უნდა, სცენაზე აღმოვჩნდი და ერთხელ, მაგრამ მაინც ვითამაშე ბეჟანა.

საინტერესო და ბევრის მომცველი იყო სკოლებთან ურთიერთობა. სტუდენტობიდან მოყოლებული აქტიურად ვიყავი ჩართული ჩვენი ქალაქის შემოქმედებით ცხოვრებაში და თითქმის ყველგან ვცდილობდი, თუკი ამის საშუალება მომეცემოდა, ნოდარ ღუმბაძე ამემეტყველებინა სცენაზე. ასე გა-

ცოცხლდა ჯოკონდა მასწავლებლის სახე მოთხრობიდან „ნუ გააღვიძებ“, სცენური ცხოვრება დაიწყო იუმორისტულმა მოთხრობებმა „გენერალური რეპეტიცია“, „ზუსტად რვა საათზე“, „თქვენც სუ და ჩვენც სუ“, „რას გვეკითხება ამოცანა“ და ა.შ.

ნოდარ ღუმბაძის შემოქმედება ჩემი ცხოვრების განუყოფელ ნაწილად იქცა. მახსოვს, 1988 წელს ნ. ღუმბაძის ოთხტომეულის პირველი ტომის პრეზენტაციაზე, „მზიანი გული“ ადამიანების გულის დავუახლოვე. კაფე-სალამოს სტილში გადაწყვეტილი პრეზენტაცია, საოცრად შთამბეჭდავი გამოვიდა.

დრო მიდიოდა, მე კი ბატონი ნოდარის გმირების გარეშე ცხოვრება არ შემიძლო, ათასჯერ წაკითხულს, ათასმეერთედ ვკითხულობდი და ყოველთვის ცრემლი და სიცილი ერთმანეთს ენაცვლებოდა.

როცა საახალწლო ღონისძიებაზე, მეკვლეს ლოცვად ნოდარ ღუმბაძის მოთხრობიდან „მამულის უკვდავება ვინატროთ“, ნაწვეტი გამოვიყენე, ბევრმა მთხოვა, ის არაჩვეულებრივი ტექსტი დაგვიწერე და ჩვენც მაგ სიტყვებით დავილოცებოთ ახალი წლის დამესო.

ნელ-ნელა იკვებებოდა ჩემში რეჟისორის პროფესია და სულ უფრო ხშირად მივმართავდი ღუმბაძეს. გადავწყვეტიე „რუდდევწო“-ის ინსცენირება გამეკეთებინა. მოთხრობის სიუჟეტში „ბოშები“ და აფხაზეთის თემაზე დაწერილი წერილი „გული“ ჩავსვი და მშვენიერი მასალა მივიღე...

როდესაც გადავწყვეტიე, რომ რეჟისურა ჩემს ძირითად პროფესიად მექცია, ბედმა გამიღიმა და დიდი მაესტროს, მიხეილ თუმანიშვილის კლასში ჩავირიცხე. სწორედ მან შემოგვთავაზა მეორე კურსის სტუდენტებს, მსახიობის ოსტატობის გამოცდაზე ნაწვეტი „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონიდან“. მე ილარიონის როლს ვთამაშობდი, ილიკო კი ჩემი თანაკურსელი და მეგობარი, დღეს ქუთაისის თეატრის მმართველი, გიორგი სიხარულიძე იყო. ალბათ, იმ დღეების ხიბლმა და ნოდარ ღუმბაძის საოცარმა სიყვარულმა გადაგვაწვევტინა ორივეს, დღეს „დიდროს“ ერთობლივად დადგმა. გიორგიც ჩემსავით „ღუმბაძისტი“ და მე ეს ძალიან მახარებს.

განსაკუთრებით მინდა გავიხსენო ერთი ულამაზესი შეხვედრა ღუმბაძის შემოქმედებასთან, რომელიც უკვე ქუთაისში ჩემი დაბრუნების შემდეგ მოხდა. მაშინდელი კლასიკური გიმნაზიის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის, ბელა ბეჟაიას შემოთავაზებით დიდი მწერლის

მონატრების საღამო გავაკეთეთ. ნოდარ დუმბაძეს აქვს ერთი პატარა მოთხრობა, რომელსაც სწორედ „მონატრება“ ჰქვია და მთელს საღამოს ეს გრძნობა გასდევდა ლაიტმოტივად.

ბატონი ნოდარი გვენატრებოდა ყველას, მაყურებელსაც და მისი ნაწარმოებების გმირებსაც. პირველი სკოლის იმ არაჩვეულებრივ საღამოს დუმბაძის ოჯახის წევრებიც ესწრებოდნენ და საოცრად აღამაზებდნენ იქაურობას. კუროზის გარეშე არც იმ საღამოს ჩაუვლია. ღონისძიებას ცისარტყელას ფერებით ვიწყებდით, მოცეკ-

დუმბაძე ჩემს ცხოვრებაში

ვავე ცისარტყელა, რომელიც ავტორის გარშემო ტრიალებდა, უცხოპლანეტელ, პატარა გოგონად იქცეოდა. დიდი ავტორსა და გოგონას შორის ასე მთავრდებოდა: — ის, ვინც ძალიან გენატრება, ინატრე და შენთან გაჩნდება, ოღონდ მანამდე შენ უნდა იქცე ფერად და ნატვრად!

მარადიული ფერების პლანეტაში გადასახლებული პოეტი, ცისარტყელად იქცა და ღონისძიების მეორე დღეს, როცა დუმბაძის ოჯახს დედაქალაქში ვაცილებდით, წმინდა გიორგის ეკლესიის მხრიდან ულამაზესი ფერადი ცისარტყელა ამოიშალა, ზეცას გადაევიდა და ბაგრატის ტაძრის გუმბათს დააყრდნო ფეხი. ყველანი გაოგნებულები შევცქეროდით ამ ადრიატული, უდროო დროს ამობრკილებულ ცისარტყელას და გვიკვირდა, ნუთუ მართლა არსებობდა მარადიული ფერების პლანეტა და იქედან განივთებული დიდი ნოდარი — საღამოს გვაძლევდა. მონატრების საღამო ცისარტყელით დაიწყო და მეორე დღეს ცისარტყელითვე დასრულდა. ალბათ, სწორედ ეს არის სულის უკვდავება.

მე ზემოთაც აღვნიშნე, რომ ნ. დუმბაძის შემოქმედებასთან ყოველი შეხვედრა ჩემთვის დიდი დღესასწაული და დიდი სიამოვნებაა-თქო. ათასჯერ ასმაგდება ეს გრძნობა დღეს იმიტომ, რომ ჩემს მეგობართან, ბატონ გიორგისთან ერთად ვმუშაობ სპექტაკლზე. ინსცენირება მხოლოდ ერთ მოთხრო-

ბას „დიდროს“ არ მოიცავს, მასში რამდენიმე ნაწარმოებია გაერთიანებული. „ხაზარულა“, „მზე“, „ძალი“, „უმაღური“, „მონატრება“, „ჩიტი“, „თემურ ლენგი“ — აი, ამ მოთხრობის გმირები იტრიალებენ დიდროს გარშემო... ზოგიერთი მათგანი თოჯინების სახითაც იქნება წარმოდგენილი.

მცირე სცენას ექსპერიმენტები დაეხედა და არც ეს სპექტაკლი იქნება გამოჩვეულის. ვფიქრობ, ჩემი და ბატონი გიორგის შემოქმედებითი ტანდემი შედგა. შედგა სპექტაკლიც, დანარჩენს მაყურებელი შეაფასებს.

მე კი, ისევ ნოდარ დუმბაძის მივუბრუნდები და მინდა ჩემი წერილი მისი სიტყვებით დავასრულო, რომელსაც ხშირად, ძალიან ხშირად, ხან ხმამაღლა, ხან ჩურჩული, ხანაც ფიქრებში სიამაყით ვიმეორებ: „ადამიანის სული გაცილებით უფრო მძიმეა, ვიდრე სხეული, იმდენად მძიმე, რომ ერთ ადამიანს მისი ტარება არ შეუძლია, ამიტომ, ვიდრე ცოცხლები ვართ, ერთმანეთს ხელი უნდა შევაშველოთ და ვეცადოთ, როგორმე უკვდავყოთ ერთმანეთის სული: თქვენ ჩემი, მე სხვისი, სხვამ სხვისი და ასე დაუსაზღვრად, რამეთუ იმ სხვისი გარდაცვალების შემდეგ არ დავობლდეთ და მარტონი არ დავრჩეთ ამ ქვეყანაზე“...

თორნიკე მარჯანიშვილი

ზვინალ სპანაძეს ორი სამაგილო წიგნი აქვს—კონსტანტინე გამსახურდიას ტეტრალოგია „დიდოსტატის მარჯვენა“ და ნოდარ დუმბაძის ტომეული. კითხვა, მისი ბუნებრივი მოთხოვნები და თავისუფალ დროს, აღარც ახსოვს, უკვე მერამდენედ კითხულობს თავის სამაგილო წიგნებს.

გამსახურდიაში იმდენი სიბრძნეა, იმდენი დადებითი გმირია, ყველა წაყითხვისას, რაღაც სათავესოს ყოველთვის ხელახლა აღმოაჩენს ხოლმე... თანაც ძალიან ენატრება აღმშენებლის დროინდელი საქართველო. რაც შეეხება ნოდარ დუმბაძეს, უშუალო, ალალი, თბილი ავტორი, უბრალოდ ძალიან უყვარს და ენატრება. პირველად „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“ წაიკითხა და თურმე, ძილშიაც კი იცინოდა, იმ პირველი ემოციის გამო.

—ბატონი ნოდარი იყო ადამიანი, რომელსაც სიძულვილი არ შეეძლო ალბათ, თორემ, როგორ შეიძლება მისი ყველა პერსონაჟი გიყვარდეს? დადებითიც და უარყოფითიც. „მურტალო“ ხომ უარყოფითი პერსონაჟია, მაგრამ ისიც გეტყვითა და დუმბაძის „ხათრით“—გვიყვება მთავარი როლის შემსრულებელი და ამჟღად, მთავარ სათქმელზე გადადის:—რამდენიმე მოთხრობისგან აკინძული სპექტაკლი ისეა გადაწყვეტილი ინსცენირების ავტორის, ბატონი თორნიკე მარჯანიშვილის მიერ, რომ ხედები, დიდრო, კარგი გაგებით, თითოეულ ჩვენთაგანშია. თითოეულ ადამიანშია ისეთივე სუფთა საწყისი, როგორიც დიდროშია. ყველას შეუძლია ესაუბროს საკუთარ თავს, ხეს, ჩიტს... არა ხმამაღლა, არამედ წარმოსახვით და მათი სატკივარიც გაისივრება. დიდრო და ბეჟანა ფაქტობრივად გაიგივებულია სპექტაკლში. ორივე გულწრფელი და ჩვილივით სუფთაა, ისეთი, ასე ძალიან რომ გვენატრება 21-ე საუკუნეში ადამიანებს.

საქმად რთულია ითამაშო გიჟი. დიდრო გიჟი არ არის,

საქმად რთულია

მეზინდა

გიჟად არ დაბადებულია. მას ბავშვობისდროინდელი ტრავმა აქვს. დიდროს ადამიანობისა და სიყვარულის მოჭარბებული გრძნობა, სპექტაკლის ყველა პერსონაჟს ჰყოფნის. ვცდილობ არანაირი ყალბი მოქმედება არ გამეპაროს თამაშის დროს, რადგანაც თუ გადავაჭარბებ, ოდნავ ზედმეტი შესტიც კი მომივიდა, ეს დიდრო აღარ იქნება. მცირე სცენაზე დიდროს თამაში ორმაგად საპასუხისმგებლოა. დიდ სცენაზე ოდნავი უზუსტობა შეიძლება მაყურებლისთვის შეუმჩნეველი დარჩეს.

მცირე სცენას კი სარკისებური ეფექტი აქვს, თამაშობ და მაყურებლის თვალში სარკისავით აირეკლება შენი ყველა მოძრაობა, ბგერა... აქ შეცდომის დაშვება გამორიცხულია. ძიების პროცესში ვარ, არ მინდა აქამომდე შესრულებული დუმბაძის რომელიმე პერსონაჟის „გადათამაშება“ გამომივდეს.

კომედიის და ტრაგედიის შერწყმა სპექტაკლიც და ჩემი პერსონაჟიც, რომელიც თავად აი, რას ამბობს:

ხიობების უმეტესობა შექსპირის როლების შესრულებაზე ოცნებობს. ზედმეტობაში თუ არ ჩამოვარდებით, გეტყვით, რომ დიდრო ჩემთვის მართლაც საოცნებო როლია, რომელიც უკვე შემოყვარდა.

არ შეიძლება მაყურებელსაც არ შეუყვარდეს დიდრო. ალბათ არ დამიჯერეთ, მაგრამ, როცა დიდროს სიკვდილის სცენას ვთამაშობ, მართლა ეტირი. დიდროს სიგიჟეც და ყველაფრისადმი სიყვარული ალბათ, ჩემშიცაა, როგორც ყველა ადამიანში.

პატივისცემა, სიყვარული უნდა იმ ადამიანის ხსოვნას, რომლის საიუბილეოდ კეთდება სპექტაკლი. ეს კაცი ჩემი უსაყვარლესი მწერალი, დიდებული პიროვნება ნოდარ დუმბაძეა. ბევრი საუკუნე გავა, ალბათ და ნოდარისნაირი ქართველი აღარ დაიბადება.

სიყვარულის, ადამიანობის ეტალონია ბატონი ნოდარი და მე იგი, დღესაც ცოცხალივით მიყვარს.

ჩაიწერა ნანა ძაგნიანი

მცირე სცენა პატარა სამე-
როა დიდი მუსიკით, სადაც
ოდნავი შეცდომაც თუ გაგეზა-
რა, ჩათვალე რომ შენი სი-
ვალზე მომენტალურად და-
ფიქსირდა და მაუწყებლის
თვალში არტისტი აღარ ხარ.

— ეს გიგა მიქაძეა, რომელ-
საც „დიდროში“ ერთ-ერთი სა-
პასუხისმგებლო მისიის შეს-
რულება მოუწევს. იგი, ევე-
ლასათვის საუვარელი მწერ-
ლის ნოდარ დუმბაძის სცე-
ნურ პერსონაჟს ქმნის. მასაც,
როგორც ეველა მესხიშვი-
ლელს, უუვარს მცირე სცენა, იქაური დად-
ებით აურა და იანვრიდან მოყოლებული
დღემდე, ამ სცენაზე გამართული სამი წარ-
მატებული სპექტაკლი. ამიტომაც, პასუხის-
მგებლობასთან ერთად, სცენაზე პირველად
გასვლის წინ, ემოციაც გაორმაგებული აქვს.

ნოდარ დუმბაძის პერსონაჟის განსახიე-
რება კიდევ უფრო ართულებს მსახიობის
მდგომარეობას, რამეთუ იმ ადამიანის ცხოვ-
რების თამაში, რომელიც მართლა გულწრფე-
ლად უუვარდა მთელ საქართველოს, დიდ პა-
სუხისმგებლობასთან ერთად, დიდი ემოცია
და პატივიცაა. ბუნებით პატივმოყვარე ნამ-
დვილად არ არის, რეჟისორებმა პატონ ნო-
დარს მიაღწევს, მის მსახიობურ შესაძ-
ლებლობებს ენდვენ და გიგაც შესაძლებ-
ლობების მაქსიმუმის გამოვლენას ცდი-
ლობს, გამოუდის კიდევ.

—ნოდარ დუმბაძე ჩემთვისაც უსაუვარდე-
სი მწერალია. ეს განლაგთ ადამიანი, რო-
მელმაც ბავშვობა გამიღამაზა და მისეულ
სამეაროში გადამიყვანა. მასწავლა რა არის
სიკეთე, კეთილშობილება, ერთგულება, სიუ-
ვარული. იმდენად ჰუმანური პიროვნება გახ-
ლდათ, რომ მის შემოქმედებაში, ბოლომდე
უარყოფითი პერსონაჟი ფაქტობრივად არ
არსებობს. მისი ცრემლნარევი იუმორი, ჩვენი
ცხოვრების ცალკეული პასაჟებივითაა, ახლო-
ბელი, მშობლიური, ჩვენეული... ვცდილობ
ბოლომდე გადმოვცე მისი სამეარო, რამდე-
ნად გამომივა, ამას მაუწყებელი შეაფასებს.

—სპექტაკლში ნოდარი მღერის თუ გიგა?

—უნდა იმღეროს ნოდარმა, ასრულებს გიგა.

შესრულების ხარისხზე მაუწყებელი იმსჯე-
ლებს, ჩვენ, ნამდვილად მოგვწონს.

ნანა ქაჯაია

რამდენიმე დღეც და ღადო მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული
თეატრი „დიდროს“ პრემიერით სეზონს დახურავს. მაუწყებელს დუმბაძისეული
იუმორით შეზეებული სევდით დავემშვიდობებით სეზონის გახსნამდე და დიდროსე-
ულ ნატვრას გავატანთ საგზლად:

გიუვარდეთ ეველა ფერი!

დიახ, ეველაფერი...

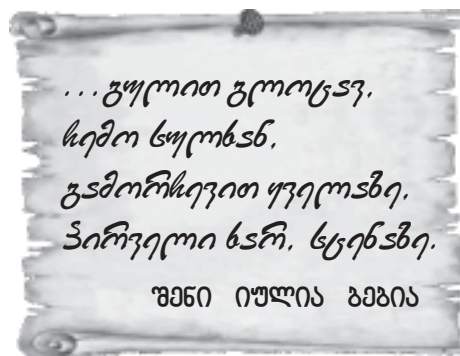

ბეზია

ძალიან მიხარია, რომ დუმბაძესთან, როგორც დრამატურგთან კვლავ მომიწია შეხვედა. პირველად იურა კაკულიას დადგმაში, „ნუ გეშინია, დედა“ - ვითამაშე ახალგაზრდა პრანჭია ქალიშვილის - ნელის სახასიათო როლი, რომლის დაბადების დღეზე მოდიოდა სტუმრად ჯაყო.

დუმბაძე ყველას საყვარელი მწერალია. მისი გმირები ძალზე ახლობელია თითოეული ჩვენთაგანისთვის. ყველა დროისათვის თანამედროვე იყო, არის და იქნება მომავალშიც. სიცოცხლე-ტირილით შეზავებული იუმორით თქმული ადამიანური სიტყვა, ყოველთვის საჭირო იქნება საზოგადოებისთვის.

ჩემთვის ბეზიის როლი პირველია სცენაზე და ვფიქრობ, იგი განსხვავებული სახე იქნება ჩემს მიერ ნათამაშები სხვა

ეს ლექსი ექსპრომტად უძღვნა ქალბატონმა ნესტანმა სპექტაკლში თავის შვილიშვილს გოგიტას, იგივე სულხან მარჯანიშვილს.

როლებიდან. ბედნიერებაა ბატონებთან გიორგისთან და თორნიკესთან მუშაობა, როგორც ნიჭიერ შემოქმედებთან. იოლად მყარდება კონტაქტი, მუშაობაც იოლდება და ძალიან სასიამოვნოა. ისინი ერთნაირი ყურადღებითა და მონდომებით მუშაობენ როგორც ჩემს, ისე სხვა

სახეთა სრულყოფილად ჩამოყალიბებაზე, რათა თითოეული სცენური სახე ახლობელი იქნეს მაყურებლისთვის.

იმედია, სპექტაკლს კარგად მიიღებს მაყურებელი და ჩვენს მიერ ნათამაშებ გმირებსაც გულით შეიყვარებს.

ნესტან კვეიძე

უმთავრესი ყოფნა ერთი ნიჭია

ნანა მიტაძეს, იგივე ნუკრი ჟორჯოლიანს, უკვე აღარც ახსოვს მერამდენედ ზელება სცენაზე ნოდარ ღუმბაძის გმირებს.

„მე, ბებია, ილიკო და ილარიონ“—ში მასიურ სცენებში მონაწილეობდა, მაგრამ ბატონ გოგი ქავთარაძეს იმდენად საინტერესოდ ჰქონდა გაყვითებული მთელი სპექტაკლი, რომ ის მასიური სცენები, ბევრ მთავარ როლს სჯობდა თავისი გამომსახველობით, მოქმედების სიზუსტითა და სისხარტით, პასაჟებით, პერსონაჟთა მრავალსახეობით. მანამდე იყო „საბრალოდებო დასკვნა“ ნუნუ ექიმის როლით, ცოტა მოგვიანებით—დედა, იგივე პიესაში.

გოგი ქავთარაძეს ერთი საოცრად კარგი თვისება ჰქონდა მუშაობისას. მსახიობს, რაღაც მარცვალს ჩააწოდებდა და მერე აბსოლუტური თავისუფლების საშუალებას აძლევდა, რათა ბოლომდე გამოეყვინებინათ საკუთარი მსახიობური ოსტატობა ჭერ რეპეტიციებზე, შემდეგ კი, უკვე მზა სპექტაკლში. ნანი თვლის, რომ ნათლისაგან გადმოედო გიორგი სიხარულიძეს ეს თვისება, რომელიც მსახიობს არ ბოჭავს, პირიქით, ახალისებს მის ნოვაციას. რა თქმა უნდა, ზედმეტ არასწორ წახნაგებს, თუ ლაფსებს გზადაგზა ჩამოჭრის და ტოვებს საუკეთესოს, მაგრამ ამას ისე შეუმჩნევლად აცეთებს, მისი გადაწყვეტილების სიზუსტეში მომენ-

ტალურადვე გრწმუნდებით.

რეჟისორ გიორგი სიხარულიძესთან უკვე მეორედ მუშაობს. პირველად იყო დიდი სცენის მართლაც დიდი სპექტაკლი, შალვა დადიანის სიხარულიძისეული „გუმბინდელნი“! სადაც ნანი ერთი შეხედვით უსიტყვო, თითქოსდა ეპიზოდურ როლს თამაშობდა. თუმცა, პრემიერის დღეს მისი პერსონაჟის მისამართით უზვად გაცემულმა მაყურებლის ოვაციამ, თვალნათელი გახადა, რომ სიხარულიძისთვის სცენაზე არ არსებობენ პირველხარისხიანი და მეორე ხარისხიანი პერსონაჟები. სცენაზე ყველა ერთ რეჟისორშია მოქცეული და მას არტისტი ჰქვია.

„გუმბინდელნი“! რეპეტიციები საკმაოდ მომქანცველი, სიხარულიძისეული გრაფიკით ტარდებოდა. ანუ, დიდიდან შუადამემდე. ბუნებრივია, მსახიობები იღლებოდნენ, მაგრამ მმართველს საყვედურს ვინ ეტყობა?! თანაც, ნათელი იყო, რომ რაღაც ძალიან ახლებური, უცხო, ჭერ არდადგმული კეთდებოდა. ერთხელაც, რეპეტიციიდან შინ მისული, გადაქანებული ნანისთვის მეუღლეს უკითხავს:—კი, მაგრამ, რა როლი გაქვს ასეთი, ფეხზე რომ ვეღარ დგებიო? ნანის სცენა გაუთამაშებია სპექტაკლიდან, თითები თეატრალური ქესტიულებით მიუტანია ტუჩებთან და ის ერთადერთი სიტყვა უთქვამს, რასაც სპექტაკში ამბობდა—ჩუუუ...!!!

სიძესაც ძალიან მოსწონებია სიდერის როლი—გადასარევი როლი გაქვთ, ქალბატონო ნანი, გენიალური რეჟისორი გყოლიათ. ასე არ სჯობია?! სიდერს საერთოდ არ უნდა ამოაღებინო ხმაო. ეს ყველაფერი, რა თქმა უნდა, ხუმრობით, ღუმბაძისეულ ტალღა-

ზე... სინამდვილეში კი, როგორც „გუმბინდელნი“! ყველა მონაწილე და მაყურებელი აღიარებს, სპექტაკლი ფანტასტიური გამოვიდა, ისეთი, როგორსაც ვერც ერთი მსახიობი ვერ წარმოიდგენდა.

— ყველაფერი დროს მოაქვს და ახალგაზრდულ, განსხვავებულ აზროვნებას. — გვისწის ქალბატონი ნანი და აგრძელებს:—მსახიობებთან მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს ორივე რეჟისორს, ამიტომაც გვიოლდებოდა მათთან მუშაობა. ერთმანეთთან შეჯერებულად მუშაობენ და ჩვენი სამუშაოც ძალიან საინტერესოა. ბატონმა გიორგიმ ჩემი და ნინოს თითქოს ჩვეულებრივი სცენა, იმდენად მეტყველი გახადა, რომ ფაქტიურად ამ სცენასაც მიჰყავს მთელი სპექტაკლი, ისევე როგორც ყველა სცენას ცალ-ცალკე და საბოლოოდ ერთად.

„დიდრო“ სეზონის ბოლო პრემიერაა. დარწმუნებული ვარ, წარმატებული გამოგვივა ბატონი ნოდარ ღუმბაძის 80 წლისთავის საიუბილეოდ გაკეთებული სპექტაკლი. მინდა შემთხვევით ვი-სარგებლო და დავლოცო მთელი თეატრის კოლექტივი. ისევე წარმატებული გვექონოდეს ახალი თეატრალური სეზონი, როგორც გასული. ბატონ გიორგის კი მინდა ვუსურვო, არავინ და არაფერმა გაუტეხოს გული და დიდხანს იყოს ჩვენთან.

ნანა ჭაჭაძე

P.S. ერთად ყოფნა დიდი ნიჭია, ბატონო გიორგი, ჩვენთან ყოფნაც...
სიყვარული გაგვმრავლებოდა!

ბედნიერება პირობითი მცნებაა?!

ბედნიერი ვარ. რომ კიდევ ერთ თეატრალურ სეზონს ვხურავთ მესხიშვილები!

ბედნიერი ვარ, რომ ნოდარ ღუმბაძის „დიდრო“-ს პრემიერას ვითამაშებთ სეზონის ბოლო სპექტაკლად და ამ სპექტაკლში მეც ვთამაშობ!

ბედნიერი ვარ. რომ მცირე სცენაზე უკვე მეორედ მიწვევს მუშაობა!

ბედნიერი ვარ, რომ „დიდრო“-ში ერთად ვითამაშებთ მე და ჩემი განუყრელი მეგობარი ნანი მიქაძე!

ბედნიერი ვარ. რომ თეატრში ჩემი 37 წლის მოღვაწეობის განმავლობაში, ოთხჯერ ვითამაშე ღუმბაძისეული პერსონაჟები. პირველად სადიპლომო სპექტაკლში „ნუ გემინია დედა“, სულ ბოლოს კი ნუცას განვასახიერებ „დიდრო“-ში.

ბედნიერება სულაც არ არის პირობითი მცნება. თუკი გულწრფელად გიყვარს შენი პროფესია (სიყვარულის გარეშე კი, ნამდვილად ვერ იქნები არტისტი), ღუმბაძესთან თითოეული შეხვედრა მართლა ბედნიერებაა, მისი ყველა ნაწარმოები ისეა ჩახუჭუჭებული, როგორც გურულების კრიმანჭული, მათი სიმღერები.

მცირე სცენაზე მეორედ გმუ-

შაობ, ასე რომ, მე სცენის დადებითი აურა უკვე გათავისუფლებული მაქვს. იოლია ჩემთვის ბატონებთან — გიორგისთან და თორნიკესთან მუშაობაც. მერწმუნეთ, მსახიობისთვის დიდი სტიმულია, როცა გიხარია თეატრში მისვლა. ჩვენი ბედი ხომ რეჟისორზე, მისი შეხედულებებზე, თვალთახედვაზე დამოკიდებული. მთავარია მან შეამჩნიოს შენში სასურველი სცენური სახე და მერე შენ, მისი ხელმძღვანელობით ცდილობ ბოლომდე დაიხარჯო, შენზე გაკეთებული არჩევანი არ გაუმტყუნო. ისე გასაგებ ენაზე გველაპარაკება ორივე რეჟისორი, ისეთ მოქმედებას გვაძლევენ, რომ არ შეიძლება არ აპყვე, არ დაუჯერო, არ შეასრულო მათი მოთხოვნა.

არაჩვეულებრივი ხედვა აქვს ბატონ გიორგის, 20-30 წლით წინ უსწრებს ხოლმე მოვლენებს და ეს რომ ასეა, ამის თვალსაჩინო მაგალითია სპექტაკლი „გუმბინდელნი“!

მერწმუნეთ, მართლა ბედნიერებაა ღუმბაძის სცენური სახის შექმნა. მისი იუმორი ისევე უმუალოა, როგორც ტკივილი. ამიტომაც, რეპეტიციებისას, სადაც სასაცილოა, მართლა გულწრფელად ვიცინით, ხოლო სადაც სატირალია, მართლა გულწრფელად ვტირით.

დიდებულია ბოლო სცენა, დიდროს სულის სხეულიდან გათავისუფლების ეპიზოდი. დიდროს ნატერა, რომელიც თითოეული საღად მოაზროვნე ადამიანის ნატერაა, მისი სიყვარულის ნიჭი და თავისუფლების უნარი. შემთხვევით არ ალაპარაკებს ღუმბაძე, მთლად საღად ვერ მოაზროვნე დიდროს იმ სიმართლეს, რომლისაც ადამიანებს ემინიათ. რამეთუ „გიჟი ბედნიერი და თავისუფალია“, ხოლო თავისუფლებაშია აბსოლუტური სიმართლე.

სიმართლეა ისიც, რომ ნინო ეჭიბია და ნანი მიქაძეც აბსოლუტურად გულწრფელები არიან, როგორც პიროვნებები და როგორც მსახიობები. დიდი მონდომებით მუშაობენ თავიანთ როლებზე და მოუთმენლად ელოდებიან პრემიერის დღეს. დარწმუნებულნი არიან, ამჯერადაც წარმატებული იქნება მცირე სცენაზე, რიგით მეოთხე პრემიერა.

ნანა ჭაჭანი

რას ნატრობს დიდრო?!..

ნოდარ ღუმბაძის ნაწარმოებების მიხედვით შექმნილი პიესის „ვერვისგან ანაწონები“, ინსცენირების ავტორი, ლ. მესხიშვილის სახელობის დრამატული თეატრის მსახიობი ვაჟა ოყრეშიძე გახლდათ. პიესაში ღუმბაძის ხუთივე რომანი იყო გაერთიანებული: „მე ვხედავ მზეს“, „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“, „საბრალდებო დასკვნა“, „მზიანი ღამე“ და „მარადისობის კანონი“. სპექტაკლმა, სადაც მსახიობი ნოდარს თამაშობდა, წარმატებული სამი სეზონი დაჰყო მესხიშვილელთა სცენაზე. ამჯერად ვაჟა ოყრეშიძე თორნიკე მარჯანიშვილის ინსცენირებით გაკეთებულ სპექტაკლში „დიდრო“ ბენედიქტეს როლს ასრულებს და კიდევ ერთხელ იცხოვრებს ღუმბაძისეული გმირის ცხოვრებით, ამჯერად მცირე სცენაზე.

რეჟისორმა თორნიკე მარჯანიშვილმა ნოდარ ღუმბაძის ცხრა მოთხრობის მიხედვით შექმნა პიესა, სადაც მთავარი მომქმედი გმირი დიდროა და ბუნებრივია, დიდროს ირგვლი-

ვთა გაერთიანებული მოთხრობების „დიდრო“, „ხაზარულა“, „მონატრება“, „მზე“, „თემურ ლენგი“, „ჩიტა“, „ძალი“, „უმაღური“, რომანის „მე ვხედავ მზეს“ გმირები.

ვაჟა ოყრეშიძე პირველად თამაშობს მცირე სცენაზე და თვლის, რომ რთული არ იქნება ამ სცენაზე თამაში. თუმცა, მაინც ღელავს, რადგანაც მცირე სცენაზე აქამდე გამართულმა სამივე პიესამ სრული ანშლაგით ჩაიარა და ისინი უკვე გულწრფელად შეიყვარა მაყურებელმა.

ნოდარის თვალთ დანახულ ცხოვრებას შესთავაზებს ამჯერად მაყურებელს თეატრის შემოქმედებითი ჯგუფი, სადაც ძირითადად, დიდროს ნატვრის ახდენას ემსახურება ყველა პერსონაჟი, მათ შორის თავად ბენედიქტე.

რას ნატრობს დიდრო?!

–ღმერთო, ყველაფერი თავის ადგილას დაალაგე, დაამშვიდე, დააწყნარე... ეს დიდროს სათავისო ნატვრა როდია?! ღუმბაძე ხომ, დიდროს პირით, მთელ სამყაროს ალაპარაკებს.

ვაჟა ოყრეშიძისთვის ნოდარ ღუმბაძე ისეთივე ახლობელი და ძვირფასია, როგორც თითოეული ქართველისთვის, ამიტომაც, დიდი სიამოვნებაა მსახიობისთვის ღუმბაძის,

თუნდაც ეპიზოდური სახის შექმნა სცენაზე, მით უმეტეს მაშინ, როცა მცირე სცენაზე პირველად უწევს თამაში და კიდევ, როცა რეჟისორები თეატრის მმართველი გიორგი სიხარულიძე და თორნიკე მარჯანიშვილი არიან.

ნანა ქაჯაია

ბოჩა ნიკოლაძე იუბილარია, 22 ივლისს 55 წლის ხდება და დაბადების დღეს საკუთარ თავს, გიორგი სინარულიძისა და თორნიკე მარჯანიშვილის რეჟისორობით გაკეთებული სპექტაკლის „დიდროს“ პრემიერით მიულოცავს.

გოჩა სპექტაკლში ეპიზოდურ, მაგრამ გამორჩეულ როლს ასახიერებს. „ბადრიე ლექტორი“ თბილისიდან, თანასოფლელების „გასანათლებლად“ ჩამოსული სტუმარია.

— ლადიკოს ბიჭი, ბადრიე კალანდაძე, ამ სოფელში დაბადებული და გაზრდილი კაცია, გასანათლებლად დედაქალაქში გოუმწეეს და ახლა ზრდილობაზე და ეთიკაზე უკითხავს თანასოფლელებს ლექციას. — ენაგვიმატობს ნიკოლაძე და არ მიეგვიროს, ფაქტია, პარალელურ რეჟიმში სატირისა და იუმორის თეატრში მომუშავე არტისტს, სხვაგვარად ნამდვილად არ შეუძლია.

გურულებისთვის დამახასიათებელი და დუმბადის წყალობით, ფართო საზოგადოებისთვის ნაცნობი იუმორის ტალღაზე გამართული კრების მიზეზი, — ბადრიე ლექტორი, იგივე გოჩა ნიკოლაძე, ისე ზუსტად ირგებს კალანდაძის სცენურ ნიღაბს, სპექტაკ-

ასეთია,
ბადრიე
ნიკოლაძის
ბედი!

ლზე მოსული მაყურებელი ნამდვილად დამეთანხმება, რომ ეს სწორედ ეს ბადრიეა, ლადიკოს ბიჭი, კალანდაძე, ნოდარ დუმბაძე თავის რომანში „მე ვხედავ მზეს“ რომ წერდა.

გათბილისებული გურულების კილო, გოჩა ნიკოლაძისთვის უცხო არ არის.

მას ნოდარ დუმბაძის შემოქმედების მიხედვით გაკეთებულ თითქმის ყველა სპექტაკლში უთამაშია, რაც კი მესხიშვილელთა სცენაზე დადგმულა. გურულების კრიმინალისაც, სწორედ ის „აგვარანჭინებს“ თეატრში ყველაზე სუფთად და ბოლოს, ბუნებით, სულით არტისტია და აბა, რა უნდა გაუჭირდეს?

მცირე სცენაზე პირველად თამაშობს და თვლის, რომ ურთულესია მაყურებელთან რამდენიმე ნაბიჯზე თამაში. იმ მაყურებელთან, რომელიც კარგად თუ არ დააფიქსირე, შეიძლება პარტნიორადაც კი ჩათვალო. თუმცა... ერთგვარი აზარტიცაა იყო ასე ახლოს მაყურებელთან, ითამაშო სხვისი ცხოვრება და იყო იმდენად ბუნებრივი, რომ საკუთარი თავი ჯერ შენ მოგეწონოს, შემდეგ კი — დარბაზს.

იუბილარი გოჩა ნიკოლაძე დაბადების დღეს დილით რეპეტიციაზე შეხვედბა და პრემიერით დაასრულებს საღამოს.

ასეთია ბატონებო, არტისტის ბედი — თამაში, თამაში და კვლავ, სხვინი ცხოვრების თამაში. დაბადების დღეს გილოცავთ, გვიყვარხარ.

„მესხიშვილები“

ზაზა ნაკაშიძე — „საბრალდებო დასკვნა“, ანატოლი, სოსოიას რუსი — „მე ვხედავ მზეს“, ეპიზოდური როლი „მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი“. ესენი, თენგიზ ჯავახიშვილის მიერ ნოდარ დუმბაძის შემოთხამოთვლილ პიესებში განსახიერებული როლებია, რომლებიც ძალიან უყვარს და ენატრება. დუმბაძის ყველა პერსონაჟი ახლობელი ნათესავივითაა, თავისი ბუნებით, ფიქრებით, აზროვნებით, ოცნე-

მოსწრება. ნასვამი კაცის თამაში საკმაოდ რთულია, რადგანაც იგი იმდენად დამაჯერებელი უნდა იყოს, რომ მაყურებელს ეჭვი არაფერში შეეპაროს. თეატრალურ ცხოვრებაში ჩაუხედავ ბევრ ადამიანს უთქვამს — დალიე თენგიზია ერთი-ორი ჭიქა და ისე გადი სცენაზე, უფრო კარგად გამოგვივაო! — არ გამოვა არაფრით „გადაკრული“ თამაში.

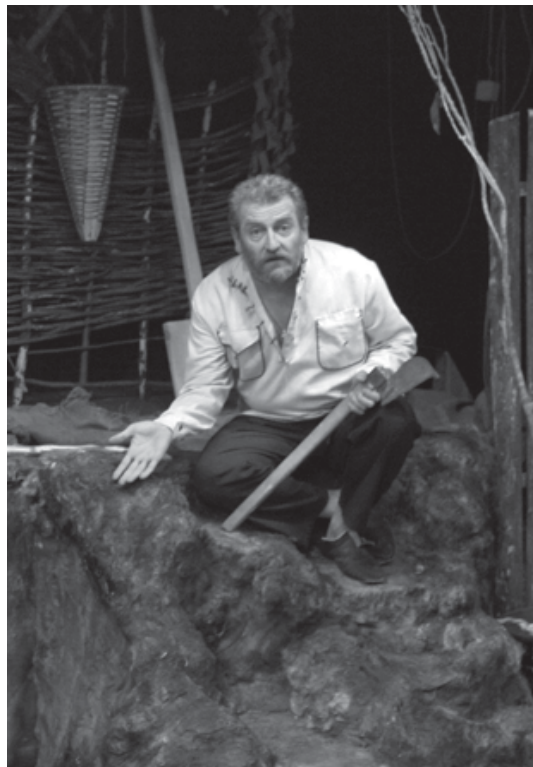
სულ ერთიას პრინციპით ცხოვრება და თა-

დალიე თენგიზია და გადი სცენაზე

ბებით, დიდი სიყვარულის ნიჭითა და სიკეთის კეთების სურვილით. „დიდროში“ მსახიობი ანანია თამაშობს. გული არ წუდება, მაგრამ სიამოვნებით განსახიერებდა დიდროსაც, ამის საშუალება რომ მისცემოდა.

მცირე სცენის სპექტაკლში პირველად მონაწილეობს. თვლის, რომ ძალიან კომპაქტური გარემოა მცირე სცენის დარბაზში, მაგრამ ერთ გარემოებაზეც მიაწვდის: — მცირე სცენა უფრო რთული სცენაა, მსახიობს ზედ „ცხვირწინ“ უზის მაყურებელი, ნებისმიერი „იალიში, ფარში“ დაუშვებელია. დიდ სცენაზე შეიძლება სიყალბე შეუმჩნევლად გააპარო და შენს გარდა ვერავინ, ვერაფერს მიხვდეს. მცირე სცენაზე კი ხელის გულზე გიზის მაყურებელი და შენი წარბის შეტოკებაც კი ზუსტად ისე აღიქმება, როგორც ამას, იმ წამში გააკეთებ.

ანანია ჩვეულებრივი, დუმბაძისეული, პეწიანი გურულია, რომელიც, როგორც ყველა ქართველი, ბახუსთან, ალკოჰოლთან მეგობრობს. ეპიზოდური როლია, მაგრამ საკმაოდ საინტერესო სახეა და თუკი რეჟისორ გიორგი სინარულიძის არაორდინალურ ორდინალურობას, თორნიკე მარჯანიშვილის „დუმბაძისტობას“ გავითვალისწინებთ, იგი ძალიან მხიარული, ენაკვიმატი, ნადი გურული უნდა იყოს, რომელიც პიესაში ნასვამი შემოდის და კომედიური სპექტაკლის პირველი ხალისიც, მას შემოაქვს სცენაზე. ჭურის მოხდის სცენა სპექტაკლში, რომელსაც მთვრალი ანანია შე-

მაში არ უყვარს, თითოეულ პერსონაჟს, რომელიც სცენაზე განუსახიერებია, განსაკუთრებული მომთხოვნელობით, ზედმიწევნით დიდი სიზუსტით ეპყრობა და ამიტომაც, ჯავახიშვილისეულ პერსონაჟებს ყოველთვის გამოორჩეული ხიბლი აქვთ. დარწმუნებული ვარ ამჭერადაც ასე იქნება.

ნანა ჭაჭავია

ბაბუა, ნუნა, ბაბუა...

სამშაბათს „დიდრო“-ში სატირისა და იუმორის თეატრის სამი მსახიობი მონაწილეობს-ნინო ევგენია, გოჩა ნიკოლაძე და გოჩა ნემსიწვერიძე.

12 წლის წინ შეიქმნა დრამატული თეატრის ბაზაზე სატირისა და იუმორის თეატრი და დრამის მსახიობებმა ძალიან იოლად შეითავსეს ამ თეატრში მუშაობაც.

იუმორი, მით უმეტეს დუმბადი, იმდენად ახლობელია თითოეული ქართველისთვის, გასაკვირიც არაფერია, სწორედ დუმბადის შემოქმედება რომ შეარჩიეს თავიანთი პირველი კომედიური სპექტაკლისთვის თეატრის ახალმა მმართველმა გიორგი სიხარულიძემ და რეჟისორმა თორნიკე მარჯანიშვილმა.

სატირისა და იუმორის თეატრს რამდენჯერმე ჰქონდა მცდელობა, ამ თეატრის სცენაზე დაედგათ დუმბადის გათანამედროვეებული ვერსია, მაგრამ? საბოლოოდ, ერთადერთი მარტივი მიზეზის გამო ყოველთვის თავი შეიკავეს-დუმბადი იუმორის კლასიკოსია და იგი დრამატული, დიდი თეატრის სცენას უფრო უხდება. არ შეიძლება შეცვალო თუნდაც ერთი სიტყვა მწერლის შემოქმედებაში, იქ ხომ ყველაფერი მარგალიტის მძივივითაა ასხმული.

რაც შეეხება მცირე სცენას, ისევე როგორც სპექტაკლში დაკავებული მსახიობების აბსოლუტური უმრავლესობა, გოჩა ნემსიწვერიძე პირველად ითამაშებს მესხიშვილელთა დიდი ძალისხმევით შექმნილ ახალ თეატრალურ სიგ-

რცეში, რომელსაც საბედნიეროდ, თავიდანვე დაება წარმატებული პრემიერები და გამორჩეულად დადებითი აურა.

გოჩა ნემსიწვერიძე თვლის, რომ რთულია მცირე სცენაზე თამაში. მიაჩნია, რომ დიდ სცენაზე უფრო იოლად შეიძლება შექმნა ამა თუ იმ მოვლენის ილუზია, ვიდრე მცირე სცენაზე. თუმცა, მაყურებელთან სიახლოვე, მისთვის, როგორც სატირისა და იუმორის თეატრის მსახიობისთვის უცხო არ არის. ისეთ სცენაზეც უთამაშია, სადაც მაყურებელი პირდაპირ სცენაზე იჯდა.

-სხვათაშორის ასეთი ფაქტი გურიაში, ოზურგეთში შეგვემოხვია. ისე გადაჭედეს გურულებმა ჩვენს კონცერტზე დარბაზი, რომ სცენაზეც ჩამოგვისკუბდნენ და კულისებში გავლის საშუალებაც არ მოგვცეს. ვეზეწებოდი-გამიშვით, ჩემი გამოსვლის დროა-ტო.

-გამოი ნენა, გამოი... ჩვეიწარები პაწას და გაგატარებ, მაი, აფერი!

-ისე გემრიელად მიპასუხა ვილაც მანდილოსანმა, საყვედურს როგორ ვაკადრებდი. პოდა, ჩეიწა პაწა და შემშივა სცენაზე.-მიყვება ნემსიწვერიძე და დუმბადის სევდანარე იუმორზე აგრძელებს საუბარს: იშვიათად მეგულება მსოფლიო მწერლობაში ისეთი მწერალი, რომელიც ასე ღოჭირებულად აზავებს ერთმანეთში სიცილს და ტირილს. ეს არის ავტორი, რომელსაც შეუძლია ერთ

წუთში ისე გაცინოს, რომ კანი არ შეგარჩინოს მუცელზე, მეორე წუთში კი გულიანად გატიროს. და ეს ყველაფერი, წიგნის ერთ ფურცელზე კი არა, ერთ გვერდზე დაეტიოს.

სპექტაკლში ეპიზოდურ და ამგვაროვლად მაინც მთავარ როლს თამაშობს. ეპიზოდური როლის მთავარ როლად შექმნის პრეცედენტი უცხო არ გავლავთ გიორგი სიხარულიძისა და თორნიკე მარჯანიშვილის პირველ ერთობლივ ნამუშევარში. ყველა როლი ერთბაშად ეპიზოდურიცაა და მთავარიც. მაყურებელი სპექტაკლის დასასრულს ნამდვილად დადებითად შეაფასებს სიხარულიძე-მარჯანიშვილის

ერთობლივ ნამუშევარს და ვიმედოვნებთ, ისევე შეიყვარებს მცირე სცენის ახალ პრემიერას, როგორც პირველ სამს-„არჩევანი მე“, „სიკვდილისთვის განწირული ათეული“, „37“.

გოჩა ნემსიწვერიძის ექ-

ვთიმე, იგივე ყვაბუტა, სოფლის დალაქია. თავისეზური იუმორით.

-სოფლებში ერთ დროს, სწორედ საპარკმასხროებთან „აბირკავეზდნენ“ გურულები და ქვეყნის, მსოფლიო პოლიტიკასაც ადგილზე, კაკალ-კაკალ არჩევენ... და საერთოდ გურულები პოლიტიკით დატვირთული სალხა-მისხნის ნემსიწვერიძე და ფაქტის დასამტკიცებლად გურულებზე ანეგდოტსაც იშველიებს.

ორი გურული დაკიდებულია თოკებით მთაზე და ცის კიდზე ყანას თოხნის, გაწამაწამა, ერთ ამბავშია ორივე.

-მომეცი ბიჭო პაპიროზი!-თხვია ერთმა მეორეს. დაუტოვა პირველმა გადატეხილი „პრემის სოროკი“. გამოართვა დიდის ამბით მეორემ, დაარტყა ნაპასი და ეკითხება:

-რაიო ბიჭო, რა თქუა იმ მათხარმა რეიგანმა?!

მსახიობური ჟინის, შეჯიბრითობის პრინციპი მისთვის, როგორც მსახიობისთვის უცხო არ არის. ძალიან უნდა „დიდრო“-არაფრით ჩამოუვარდეს მცირე სცენის წარმატებულ პრემიერებს, ამიტომაც მთელი გულისყურით მუშაობს როლზე, რეჟისორების თითოეული შენიშვნასა თუ მითითებას, რომ იტყვიან გაფრენილი ჩიტითი პაერში იჭერს და თავისი მსახიობური შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოვლენას ცდილობს.

ნანა ჭაჭაია

როცა ყველაფერი

მსახიობი ნიკო ჯანგაგაძე ლაღო მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში შალვა დადიანის პიესაზე „გუშინდელი“?!” მოსულმა საზოგადოებამ სპექტაკლის დასრულების შემდეგ აღმოაჩინა, იმდენად დამაჯერებლად, შთაბეჭდილად ითამაშა 37 წლის მსახიობმა ღრმად მოცუნი გენერლის, ბერდოსანის როლი. მაყურებელმა, მსახიობის ოსტატობა ყველაზე დიდი ჯილდოთი-გულმხურვალე აპლოდისმენტებითა და ოვაციით შეაფასა. ეს იყო გამარჯვება, რომლის შემქნელად და შემოქმედად თავად მსახიობი, მხოლოდ რეჟისორ გიორგი სინარულიძეს მიიჩნევს, რომელსაც ბრმად ემორჩილება.

ნეთისაგან გარჩევა გაუჭირდება მაყურებელს.

მცირე სცენის დადებით აურაზე მიმანიშნებს და „დიდროს“ წარმატებულ პრემიერას ელოდება. ფრონტისთვის, რადგანაც ბუნებითაა ასეთი და ძალიან უნდა, მისი ქიშკარი თავმჯდომარე მაყურებელთან სიახლოვემ არ დააფრთხოს.

მსახიობი ნიკო ჯანგაგაძე და რეჟისორის თანაშემწე მაია კვიმსაძე სპექტაკლ „დიდროში“ თავ-თავიანთ მისიას ასრულებენ. ნიკოს ოჯახში წესისამებრ „მამის“ საათები აქვს, როცა მეუღლე თეატრშია, ბავშვებს ის „კურირებს“. ამჯერად კი ბაღანსი

„გუშინდელი“?!, „დიდრო“... ამ სპექტაკლებში ნიკო მოგვიანებით

უფლის ნება

დაატყვევს. ბერდოსანი ბატონ ერემო სვანაძეს უნდა ეთამაშა, ქიშკარი თავმჯდომარე გიორგი კაკაურიძეს. თავად მსახიობი თვლის, რომ ყველაფერი უფლის ნებაა და ბედნიერია, გიორგი სინარულიძესთან და თორნიკე მარჯანიშვილთან მუშაობის საშუალება რომ მისცა უფალმა.

მცირე სცენაზე პირველად

თამაშობს; დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდება როლს, რომელიც მის ხასიათში არანაირად არ ჯდება, მაგრამ რეჟისორების „წყალობით“ შეიქმნა ტიპური, ფიცხი, „ძაან მოქმედი“ ქიშკარი თავმჯდომარის სცენური სახე და იმდენად ბუნებრივია ნიკო—ქიშკარი, ამჯერად მათი ხასიათების ერთმა-

დროებით დაიძვრა, ორივე ერთი-დაიგივე დროსაა თეატრში და ორივე დაჯავებულია. როგორც ყველა მესხიშვილისთვის, მათთვისაც თეატრი მეორე ოჯახია, ჰოდა იზრდებიან პატარა ნიკოლოზი და ანასტასია ჯანგაგაძეები მცირე სცენის კულისებში, თან მშობლებს გულშემატკივრობენ... ყველაზე მეტად მათ ეჩქარებათ პრემიერის დღე.

ნანა ქაჯაია

მადლობას ვუხდით ქეთისის იაკობ გოგუშვილის სახელობის თეატრის სახელმწიფო თეატრსა და სთელ მათთვის მუშაობის მაცნა ამიტან მარტაძეს თანამშრომლობისა და თანადგომისთვის. ლადო მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

აუღებელი დეკორაცია

მე მსახიობობაზე არასოდეს მიოცნებია, მიუხედავად იმისა, რომ რაც თავი მახსოვს, სულ თეატრის სახელი მესმის და ჩემს ირგვლივ სულ მსახიობები ტრიალებენ. ხელოვნება ჩემი ცხოვრების დიდ და მნიშვნელოვან ნაწილად იქცა, ხოლო თეატრალური ცხოვრება „აუღებელ დეკორაციად“.

საკმაოდ ხშირად მიხდებოდა სცენაზე გამოსვლა სხვადასხვა სასკოლო, თუ საქალაქო ღონისძიებებზე. ერთხელ მესხიშვილის თეატრის სპექტაკლშიც მომიწია პატარა ეპიზოდის თამაში — ბესამეს ბავშვობა განვახორციელე „ვატერ(პო)ლო“-ში. მაგრამ, მთავარი როლის თამაშის პატივი, პირველად მხვდა წილად. მომანდეს ერთ-ერთი მთავარი როლი ნოდარ დუმბაძის „დიდროში“, მესხიშვილის თეატრის მცირე სცენაზე.

ნოდარ დუმბაძე ჩემი უსაყვარლესი მწერალია. მახსოვს პირველად მისი მოთხრობა „სისხლი“ წავიკითხე. ბაბუასა და შვილიშვილის სისხლისმიერი კავშირის აღმოჩენა ჩემთვის, მაშინ ძალიან დიდი ემოციური მუხტი იყო. „რა თბილია ეს მამაძალი“. — დღემდე ყურში ჩამრჩა ბაბუას სიტყვები.

მერე იყო „ძალი“, რომლის წაკითხვის შემდეგ ტირილი ვეღარ შევიკავე. სწორედ მაშინ მივხვდი, თუ რა დიდი ნიჭი და ოსტატობა საჭირო, ადამიანი როს აატყურო, ან გააცინო. ამის შემდეგ უფრო გავააქტიურე ნოდარ დუმბაძის შემოქმედებასთან კავშირი.

განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე „ხაზარულას“ წაკითხვამ, რადგან მის წაკითხვამდე, ჩვენს ეზოში ერთი ასეთი ამბავი მოხდა:

ჩვენი სახლის წინ, რამდენიმე წლის წინ, მეზობლის კაცმა აყვავებული მსხლის ხე მოჭრა. ის დღე ჩემს ცხოვრებაში ერთ-ერთი უსაშინლესი დღე იყო. ძალიან დიდხანს ფანჯარასთან არ მივდიოდი, რომ ის ადგილი არ

დამენახა და დღემდეც, თვალს ვერ ვუხსწორებ მიწის იმ ნაწილს, სადაც თეთრად გადაბუნტილი მსხლის ხე იდგა. ამ ამბის მერე, როცა „ხაზარულა“ წავიკითხე, დიდხანს ვდარდობდი, რომ ჩვენი ეზოს მსხლის ხე, ხაზარულასავით ლამაზად არ მოგვდა. ახლა სცენაზე ნოდარ დუმბაძის ხაზარულას რომ ვესაუბრები, მგონია პასუხს ჩემი მსხლის ხე მცემს-თქო და მიხარია... მიხარია, რომ ჩემი ხაზარულა მყავს.

როგორც ბატონი ნოდარი იტყოდა: — მე ერთი უბრალო ბიჭი ვარ, პროფესიად რას ავირჩევ, არ ვიცი, მაგრამ ვიცი, რომ მიყვარხართ ყველანი, მიყვარს თეატრი და ძალიან, ძალიან მიყვარს ჩემი ნოდარ დუმბაძე.

სულხან მარჯანიშვილი

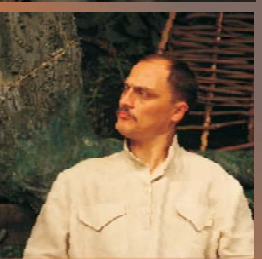
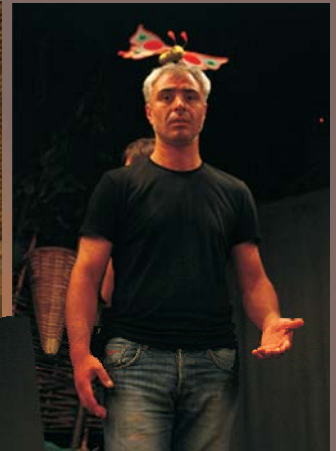

დიდრო

ნატვრა ერთ მოქმედებად

მოქმედი პირნი და
შემსრულებელნი:

დიდრო - ზვიად სვანაძე
გოგიტა - სულხან
მარჯანიშვილი
იულია ბეზია - ნესტან კვეთიძე
ნოდარი - ბიბა მითაძე
ქეთო მაყიდა - ნანი მითაძე
ანანია - თენგიზ ჯავახიძე
ნუცა - ნინო ეპიფანია
ექვთიმე დალაქი, ყვარუტა -
ბოჩა ნემსიშვიტი
ბენედიქტე - ვაჟა ოყრეშვიძე
ქიშვარდი თაგვდომარე - ნიკო
ჯანაშვილი
ბადრი კალანდაძე - ბოჩა
ნიკოლაძე.

სადღგმო ნაწილის გამგე დემურ კოსტანაშვილი; მხატვარ-გამნათებელი ხვიჩა დოღონაძე; გამნათებ-
ლის ასისტენტები: ბიორბი ახვლედიანი, ბიორბი ბაძებარაძე, ხმის ოპერატორი ნაირა პირველი, ბუტა-
ფორი ნათია პიკვაძე; ჩაცმელ-მეგარდირთბე ნანული ტყემალაძე; რეკვიზიტორი ლოლა კუტალაძე;
დურგალ-დეკორატორი ბუზაღ ტყეშელაშვილი; სცენის მთავარი მემანქანე რუზენ დავითიშვილი; სცე-
ნის მემონტაჟები: ოლეზ ცხადაძე, ფრიდონ ჩხაპერიძე, არჩილ კოსტანაშვილი, ალექსანდრე კოსტა-
ნოვი, ტარიელ ქაშაკაშვილი, თენგიზ კოკელაძე; მკერავები: მარინე ბაჩეჩილაძე, იზო კორკაძე.

დავით აღმაშენებლის
მოედანი №1
4-57-47, 4-56-90,
4-88-60, 4-55-43

სარედაქციო კოლეგია:
ნანა ქაჯანია,
მთევან მამუკელაშვილი.
ფოტო თორნიკე ტურაბულიძე.

აწეობა-დაყაბადონება: **პს „მე-2006“**
ქუთაისი, ბუშინის ქ. №14

დაბეჭდა: **პს „თაყარიონი 2002“**
თბილისი, ნინოვილის ქ. №8